

Fremsat den 6. oktober 2022 af social- og ældreministeren (Astrid Krag)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Hurtigere og mere fleksibel hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022, som ændret ved § 41 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og § 2 i lov nr. 892 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »med den enkelte«: » , jf. dog § 117 a«.

2. Efter § 117 indsættes i *kapitel 21*:

»Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom

§ 117 a. Kommunalbestyrelsen skal, når en borger med en hastigt fremadskridende sygdom anmoder herom, tilbyde hjælp og støtte efter borgerens ønske, som omfattet af §§ 83, 97, 112 og 116, uanset om betingelserne i de nævnte bestemmelser er opfyldt, jf. dog stk. 2, 2. pkt. Hjælpen og støtten efter 1. pkt. kan tildeles én gang per sygdomsforløb og kan i øvrigt have en samlet maksimal værdi af 35.000 kr.

(2023-niveau). Kommunalbestyrelsen skal vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælp og støtte.

Stk. 2. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om kriterierne for vurdering af, om en borger er omfattet af personkredsen efter stk. 1. Ministeren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvilke typer af hjælp og støtte efter §§ 112 og 116 der indgår i den hjælp og støtte, som er omfattet af stk. 1.«

3. I § 182 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Det beløb, der er nævnt i § 117 a, stk. 1, 1. pkt., reguleres én gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2024.«

Stk. 8-11 bliver herefter stk. 9-12.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at sikre, at borgere med en hurtigt fremadskridende sygdom får mulighed for at få til-delt hjælp og støtte med det samme, når de pågældende borgere ansøger herom hos kommunalbestyrelsen.

Formålet med lovforslaget er at imødekomme intentionen bag *Forslag til folketingsbeslutning om hurtigere og mere fleksibel hjælp til als-patienter* (patienter med den hurtigt fremadskridende sygdom amyotrofisk lateral sklerose (ALS)), B 41 fremsat den 20. oktober 2020 af Dansk Folkeparti. Lovforslaget medtager dog ikke alle de former for hjælp, der er nævnt i beslutningsforslaget.

Beslutningsforslag B 41 pålagde regeringen at udarbejde en model for hurtigere og mere fleksibel praktisk hjælp og støtte til ALS-patienter inden udgangen af folketingsåret 2020/2021, og som skulle implementeres i landets kommuner. Det fremgår af beslutningsforslaget, at sagsbehandlings-tiden for ansøgninger om hjælp og støtte for borgere med ALS ofte kan vare op til et år pr. ansøgning. Dette besværliggør livet for borgere, der allerede er hårdt ramt af den hurtigt fremadskridende sygdom ALS, hvorfor der er behov for at give hurtigere og mere fleksibel hjælp og støtte til borgere med ALS. Social- og Ældreministeriet udarbejdede inden udgangen af folketingsåret 2020/2021 en konkret model, som efterfølgende blev drøftet af Folketingets social- og handicapordførere. Dette lovforslag fremsættes på baggrund af de politiske drøftelser af den konkrete model.

Lovforslaget indeholder et forslag om at indføre en ny bestemmelse i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022 som ændret ved § 41 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og § 2 i lov nr. 892 af 21. juni 2022 (herefter serviceloven), hvorefter kommunalbestyrelsen, når en borger med en hurtigt fremadskridende sygdom anmoder herom, skal tilbyde hjælp og støtte efter borgerens ønske, som omfattet af §§ 83, 97, 112 og 116, uanset om betingelserne i de nævnte bestemmelser er opfyldt. Hjælpen og støtten kan tildeles én gang per sygdomsforløb, og kan i øvrigt have en samlet maksimal værdi af 35.000 kr. (2023-niveau). Kommunalbestyrelsen skal vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælp og støtte.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022 som ændret ved lov nr. 912 af 21. juni 2022 (herefter retssikkerhedsloven) indeholder bestemmelser om kommunalbestyrelsens forpligtelser i ansøgninger og sager om hjælp og støtte på det sociale område, herunder også efter serviceloven.

Retssikkerhedslovens § 3, stk. 1, fastslår, at kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken. Dette benævnes hurtighedsprincippet. I hurtighedsprincippet ligger også, at hvis borgernes behov ændrer sig, skal kommunalbestyrelsen så hurtigt som muligt foretage relevante tilpasninger af hjælpen.

Det fremgår desuden af retssikkerhedslovens § 5, at kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Endelig følger det af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter retssikkerhedslovens §§ 9-9 b, løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne. Dette benævnes det personrettede tilsyn.

Ét af servicelovens formål er at tilgodese borgeres behov, der følger af bl.a. nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Servicelovens bestemmelser om hjælp og støtte er dermed bl.a. generelt rettet mod borgere med funktionsnedsættelse. Der findes på nuværende tidspunkt ikke særlige typer af hjælp og støtte i serviceloven, som kan ydes til gruppen af borgere med en hurtigt fremadskridende sygdom. Hjælp og støtte efter serviceloven tildeles og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Der er således ikke bestemmelser i serviceloven eller retssikkerhedsloven, der alene regulerer kommunalbestyrelsens forpligtelse i forbindelse med sagsbehandling eller tildeling af hjælp og støtte rettet mod borgere med en hurtigt fremadskridende sygdom.

2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Når borgere bliver ramt af en hurtigt fremadskridende sygdom, vil de opleve, at deres livssituation hurtigt ændrer sig, da borgeren vil opleve at få vedvarende og hurtigt stigende funktionstab. Derfor er det vigtigt, at borgere, der bliver ramt af en hurtigt fremadskridende sygdom, hurtigt kan modtage hjælp og støtte efter serviceloven.

Trods retssikkerhedslovens § 3, stk. 1, om hurtighedsprincippet, retssikkerhedslovens § 5 om, at kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter

den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning, og servicelovens § 148, stk. 2, om det personrettede tilsyn har sager i pressen dog alligevel givet eksempler på, at borgere med en hastigt fremadskridende sygdom oplever længerevarende og ufleksibel sagsbehandling, alt imens deres hjælpebehov hastigt ændrer sig, og at hjælp og støtte derved ikke gives i tide.

Det er dog ikke alene borgere med ALS, men en større gruppe af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, der har brug for hurtig og fleksibel hjælp og støtte.

For at understøtte at den beskrevne gruppe sikres hurtig og fleksibel hjælp og støtte, vil det efter Social- og Ældreministeriets opfattelse være understøttende at ændre de gældende regler, således at gruppen med en hastigt fremadskridende sygdom vil skulle tilbydes hjælp og støtte med det samme, når de anmoder herom hos kommunalbestyrelsen uden, at hjælpen og støtten ville skulle tildeles og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Derved vil gruppen af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom undgå længerevarende og ufleksible sagsbehandlingsforløb, imens deres hjælpebehov hastigt ændrer sig.

Ofte vil borgere, der bliver ramt af en hastigt fremadskridende sygdom, opleve funktionstab, der påvirker deres funktionsevne i forhold til f.eks. mobilitet, varetagelse af nødvendige opgaver og funktioner i familien og i husholdningen, muligheden for at vedligeholde sociale relationer, m.v.

Det er på den baggrund Social- og Ældreministeriets vurdering, at den hjælp og støtte, som vil være relevant at tilbyde borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, når de anmoder kommunen herom, vil være en kombination af personlig pleje, praktisk hjælp og madservice, ledsagelse, udvalgte hjælpemidler og mindre hjælp til indretning af boligen. Der kan forekomme hjælpebehov hos personkredsen, som ikke kan dækkes inden for rammerne af den omfattede hjælp og støtte. Disse øvrige hjælpebehov vil blive dækket gennem den eksisterende kommunale visitation og sagsbehandlingsproces på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i serviceloven indsættes en bestemmelse (§ 117 a) med overskriften ”Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom”. Det foreslås i bestemmelsens stk. 1, at kommunalbestyrelsen, når en borger med en hastigt fremadskridende sygdom, herunder børn, unge og voksne, anmoder herom, skal tilbyde personlig hjælp og pleje, praktisk hjælp eller støtte og madservice, ledsagelse, udvalgte typer af hjælpemidler og mindre hjælp til indretning af bolig uanset om betingelserne i de nævnte bestemmelser er opfyldt. Hjælpen og støtten efter kan tildeles én gang per sygdomsforløb, og kan i øvrigt have en samlet

maksimal værdi af 35.000 kr. (2023-niveau). Kommunalbestyrelsen skal vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælp og støtte.

Det foreslås endvidere i den nye § 117 a, stk. 2, at social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om kriterierne for vurdering af, om en borger er omfattet af personkredsen efter stk. 1. Ministeren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvilke typer af hjælp og støtte efter §§ 112 og 116 der indgår i den hjælp og støtte, som er omfattet af stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse vil kommunalbestyrelsen alene skulle foretage en vurdering af, om borgeren er en del af personkredsen, og hjælpen og støtten ville ikke skulle tildeles og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Med den foreslåede bestemmelse skal kommunalbestyrelsen, når en borger med en hastigt fremadskridende sygdom anmoder herom, tilbyde hjælp og støtte efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, uden at borgeren skulle gennemgå forudgående sædvanlig visitation. Kommunalbestyrelsen vil i forbindelse med en ansøgning efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, skulle foretage en konkret og individuel vurdering af om den individuelle borger er i målgruppen for hjælp og støtte efter det foreslåede § 117 a, stk. 1. Kommunalbestyrelsen vil derfor i disse sager ikke skulle foretage yderligere vurderinger af bl.a. borgerens behov og situation. Dette vil sikre hurtig hjælp og støtte til gruppen af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom.

Hjælpen og støtten efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, vil kunne tildeles af kommunalbestyrelsen én gang pr. sygdomsforløb med en hastigt fremadskridende sygdom. Øvrige hjælpebehov for borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, som ikke vil kunne blive dækket af hjælpen og støtten efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, i serviceloven, skal stadig dækkes af kommunalbestyrelsen, jf. de gældende regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser i sager om hjælp og støtte efter serviceloven. Øvrige hjælpebehov vil blive dækket gennem den eksisterende kommunale visitation og sagsbehandlingsproces på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov, hvor de betingelser, der normalt knytter sig til hjælpen og støtten efter §§ 83, 97, 112 og 116 vil gælde.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at lovforslagets samlede merudgifter er 9,9 mio. kr. årligt. Lovforslaget vurderes ikke at medføre implementeringskonsekvenser for stat og regioner.

Lovforslaget vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for kommunerne, da sagsbehandlingen vil ske gennem de allerede eksisterende kommunale sagsbehandlingsarbejdsgange.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

Lovforslaget berører ikke regionerne og medfører således ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, hvorvidt der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget ændrer heller ikke på sammenhæng på tværs. Lovforslaget ændrer endelig ikke på mulighederne for tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der fortsat kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget har dermed ikke betydning i forhold til disse principper. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling. Dette skyldes, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret og individuel vurdering af, både om borgeren er omfattet af personkredsen samt en vurdering af, hvorvidt den udvalgte hjælp og støtte kan sammensættes til en værdi på op til 35.000 kr. for den enkelte borger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslevet

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslevet.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget vurderes at medføre positive konsekvenser for borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, som omfattes af personkredsen, da lovforslaget vil medvirke til, at denne gruppe af borgere får hurtigere og mere fleksibel hjælp og støtte efter serviceloven.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Det vurderes, at lovforslagets samlede merudgifter er 9,9 mio. kr. årligt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget vurderes at medføre positive konsekvenser for borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, som omfattes af personkredsen, da lovforslaget vil medvirke til, at denne gruppe af borgere får hurtigere og mere fleksibel hjælp og støtte efter serviceloven.	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. juni 2022 til den 30. juni 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer, m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Danske Fysioterapeuter, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Den Uvildige Konsulentordning på handicapområdet – DUKH, Ergoterapeutforeningen, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA - Fag og Arbejde, 3F - Fagligt Fælles Forbund, Handicapbranchen Danmark, HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Unge med Handicap, Selveje Danmark, Sjældne Diagnoser, Socialchefforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Leder Forum og ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund.

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Serviceovens § 1 beskriver lovens formål og bl.a., hvordan afgørelser skal træffes. Det fremgår af serviceovens § 1, stk. 3, 2. pkt., at hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Det foreslås, at der i serviceovens § 1, stk. 3, 2. pkt., indsættes », jf. dog § 117 a«.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med, at der indsættes en undtagelse i § 117 a, og det vil betyde, at afgørelser i sager om § 117 a ikke skal træffes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Til nr. 2

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken. Dette benævnes hurtighedsprincippet. I hurtighedsprincippet ligger også, at hvis borgernes behov ændrer sig, skal kommunalbestyrelsen så hurtigt som muligt foretage relevante tilpasninger af hjælpen. Det fremgår desuden af retssikkerhedslovens § 5, at kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Endelig følger det af serviceovens § 148, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp og støtte, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven, løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen og støtten fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp og støtte. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne. Dette benævnes det personrettede tilsyn.

Der er ikke bestemmelser i serviceoven eller retssikkerhedsloven, der alene regulerer kommunalbestyrelsens forpligtelse i forbindelse med sagsbehandling eller tildeling af hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i serviceoven som § 117 a. Det foreslås med § 117 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal, når en borger med en hastigt fremadskridende sygdom anmoder herom, tilbyde hjælp og støtte efter borgerens ønske, som omfattet af §§ 83, 97, 112 og 116, uanset om betingelserne i de nævnte bestemmelser er opfyldt, jf. dog stk. 2, 2. pkt. Hjælpen og støtten efter 1. pkt. kan tildeles én gang per sygdomsforløb, og kan i øvrigt have en samlet maksimal værdi af 35.000 kr. (2023-niveau). Kommunalbestyrelsen skal vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælp og støtte.

Den foreslåede bestemmelse i § 117 a, stk. 1, vil omfatte personlig hjælp og pleje, praktisk hjælp eller støtte og madservice efter § 83, ledsagelse efter § 97, udvalgte typer af hjælpemidler efter § 112 og mindre hjælp til indretning af bolig efter § 116. Der vil ikke inden for rammerne af det foreslåede § 117 a, stk. 1, kunne indgå andre former for hjælp og støtte efter serviceoven. Der vil med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 117 a, stk. 2, i en bekendtgørelse blive fastsat en udtømmende liste over omfattet hjælp og støtte efter §§ 112 og 116. Derudover forventes det, at hjælpen og støtten f.eks. vil blive beskrevet i et vejledende katalog udarbejdet af Socialstyrelsen, som vil kunne fungere som en vejledning til de borgere, der er omfattet af personkredsen, når de vil skulle udvælge hjælp og støtte efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, med evt. vejledning og rådgivning fra kommunale sagsbehandlere. Tidligere tildelt hjælp og støtte efter serviceoven har ikke direkte indvirkning på borgerens valg og sammensætning af hjælp efter det foreslåede § 117 a. Hvis borgeren allerede på tidspunktet, før borgeren får konstateret en hastigt fremadskridende sygdom, gennem den eksisterende sagsbehandling på grund af andre støttebehov, har modtaget et hjælpemiddel, der også er muligt at udvælge efter det foreslåede § 117 a, vil borgeren kunne vælge f.eks. et andet hjælpemiddel, som også er muligt at vælge efter det foreslåede § 117 a, så borgeren ikke modtager to af det samme hjælpemiddel, hvis dette ikke er borgerens ønske.

Den foreslåede bestemmelse i § 117 a, stk. 1, retter sig mod borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, som anmoder kommunalbestyrelsen om hjælp og støtte, efter at de har fået konstateret en hastigt fremadskridende sygdom. Den pågældende borger kan altså have henvendt sig til kommunen tidligere i relation til andre af borgerens støttebehov uden, at det har indvirkning på, om borgeren er i personkredsen for den foreslåede § 117 a.

Den foreslåede bestemmelse i § 117 a, stk. 1, vil ikke indeholde de betingelser, der normalt knytter sig til bevillingen af de nævnte bestemmelser §§ 83, 97, 112 og 116. Dette medfører, at hvis en borger vælger hjælpemidler efter § 112 som del af den hjælp og støtte, man vil kunne få efter den

foreslåede bestemmelse i § 117 a, stk. 1, vil det f.eks. ikke være en betingelse, at hjælpemidlet opfylder kriteriet om, at hjælpemidlet i væsentlig grad skal kunne afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad lette den daglige tilværelse i hjemmet. Hvis en borger vælger en mindre hjælp til indretning af bolig efter § 116 som en del af den hjælp og støtte, som man vil kunne få efter den foreslåede bestemmelse i § 117 a, stk. 1, vil det endvidere bl.a. ikke være en betingelse, at indretningen er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende borger. Hvis en borger vælger personlig pleje, praktisk hjælp og madservice efter § 83 som del af den hjælp og støtte, man vil kunne få efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, vil det f.eks. ikke være en betingelse, at hjælpen efter § 83 vil skulle medvirke til, at borgeren kan fungere bedst muligt i den aktuelle bolig, idet hjælpen vil skulle bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Hvis en borger vælger ledsagelse efter § 97 som en del af den hjælp og støtte, man vil kunne få efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, vil det f.eks. ikke være en betingelse, at borgeren er under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år.

Efter det foreslåede i § 117 a, stk. 1, vil sammensætningen af hjælpen og støtten ske efter borgerens ønske. Det vil indebære, at det alene vil være borgerens valg, der vil afgøre sammensætningen af hjælp og støtte, så længe borgeren er omfattet af personkredsen. Kommunalbestyrelsen vil altså ikke skulle foretage en individuel og konkret vurdering af borgerens situation og behov eller den visitation, som sædvanligvis indgår, når en borger ansøger om hjælp og støtte efter serviceloven. Der er således tale om en fravigelse af § 1, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven, jf. dog § 117 a. Såfremt en borger f.eks. udvælger hjælp efter § 83 som en del af den hjælp og støtte, man vil kunne få efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, vil kommunalbestyrelsen hverken skulle vurdere borgerens konkrete behov for hjælp og støtte eller bedømme ansøgerens samlede situation, herunder tage hensyn til ansøgerens pårørende og netværk, hvor det forudsættes, at eventuelle øvrige medlemmer af den fælles husstand vil deltage i opgaveudførelsen i hjemmet. Kommunalbestyrelsen skal alene vurdere, om den ansøgende borger vil være omfattet af personkredsen for, at borgeren kan blive visiteret til hjælpen og støtten efter § 117 a, stk. 1. I øvrigt vil den nærmere tilrettelæggelse af personlig pleje, praktisk hjælp og madservice efter § 83 og ledsagelse efter § 97 efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, skulle afklares ved dialog mellem den pågældende borger og den udførende medarbejder og ledsager.

Efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, vil kommunalbestyrelsen skulle vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælp og støtte. Kommunalbestyrelsen vil således kunne rådgive og vejlede borgeren om, hvilken hjælp og støtte der vil være relevant efter det foreslåede § 117 a, stk. 1. Derved

vil borgeren kunne modtage sparring og hjælp i valg og sammensætning af hjælp og støtte.

Det vil fortsat gælde, at kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken, følge op i sagen samt vurdere ansøgningen i forhold til alle relevante hjælpemuligheder. Det indebærer, at kommunalbestyrelsens forpligtelser om at dække hjælpebehovet for borgere med en hastigt fremadskridende sygdom stadig vil gælde med hensyn til de hjælpebehov, som ikke vil kunne dækkes af hjælp og støtte efter det foreslåede § 117 a, stk. 1. Øvrige hjælpebehov for borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, som ikke vil kunne dækkes af hjælp og støtte efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, skal dækkes af kommunalbestyrelsen, jf. gældende regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser i sager om hjælp og støtte efter serviceloven gennem den eksisterende kommunale visitation og sagsbehandlingsproces på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov, hvor de betingelser, der normalt knytter sig til hjælp og støtte efter §§ 83, 97, 112 og 116 stadig vil gælde.

Det foreslåede beløbsmaksimum på 35.000 kr. vil medføre at al den hjælp og støtte, som den pågældende borger vil udvælge efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, samlet set ikke må have en værdi, der vil overstige dette beløb. Den pågældende borger vil efter eget ønske frit kunne sammensætte den kombination af hjælp og støtte, som borgeren ønsker, så længe den maksimale værdi af den udvalgte hjælp ikke overstiger det maksimale beløb. Den pågældende borger vil frit efter eget ønske kunne udvælge hjælp og støtte efter én af de bestemmelser, der fremgår af det foreslåede § 117 a, stk. 1, flere af bestemmelserne eller alle bestemmelserne, så længe det samlede beløb ikke overstiger maksimumbeløbet på 35.000 kr. Den pågældende borger vil f.eks. efter eget ønske kunne vælge alene at få ledsagelse efter § 97 til en samlet værdi af op til 35.000 kr. Den pågældende borger vil dog f.eks. også kunne vælge at få både personlig pleje, praktisk hjælp og madservice efter § 83, ledsagelse efter § 97, udvalgte hjælpemidler efter § 112 og mindre hjælp til indretning af bolig efter § 116, så længe den samlede værdi ikke overstiger 35.000 kr. Det bemærkes, at værdiansættelsen af hjælpemidler efter § 112, som er omfattet af hjælpen efter det foreslåede § 117 a, er inkl. afskrivning.

Efter det foreslåede § 117 a, stk. 1, kan hjælpen og støtten tildeles én gang per sygdomsforløb og kan i øvrigt have en samlet maksimal værdi af 35.000 kr. (2023-niveau). Det betyder, at hjælpen og støtten kan bruges til behov som følge af en borgers sygdomsforløb, men det er ikke et krav, at beløbet anvendes på én gang.

Med det foreslåede § 117 a, stk. 2, vil social- og ældreministeren fastsætte nærmere regler om kriterierne for vurdering af, om en borger er omfattet af personkredsen og om, hvilke typer af hjælpemidler efter § 112 og mindre ændringer i boligen efter § 116, der indgår i den hjælp og støtte, som borgeren kan udvælge.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 117 a, stk. 1, er rettet mod personkredsen af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, herunder børn, unge og voksne. Personkredsen vil blive nærmere defineret i en bekendtgørelse, jf. det foreslåede i § 117 a, stk. 2, dels i form af en række kriterier, der afgrænser gruppen af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, og dels en vejledende og ikke-udtømmende liste med eksempler på diagnoser, som vil være at betragte som hastigt fremadskridende sygdomme, jf. det foreslåede § 117 a, stk. 1, 1. pkt. Listen over diagnoser skal forstås som vejledende og ikke-udtømmende, da det f.eks. kan være, at en borger har en meget sjælden sygdom, som opfylder kriterierne, men som på nuværende tidspunkt ikke er en kendt sygdom, hvorfor og sygdommen af den årsag ikke figurerer på listen over diagnoser. Derfor skal afgørelsen af om en borger er omfattet af personkredsen træffes ud fra en konkret og individuel vurdering af, om borgeren opfylder de oplyste kriterier, afgrænser gruppen af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom. Hertil vil listen over diagnoser kunne benyttes vejledende. De kriterier, der afgrænser gruppen af borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, vil blive udarbejdet af Socialstyrelsen og Rehabiliteringscenter for Muskelsvind. Den vejledende og ikke-udtømmende diagnoseliste udarbejdet af Sundhedsstyrelsen. Vurderingen af, om en borger er omfattet af personkredsen, kan f.eks. ske ud fra et dokument fra borgerens læge.

Efter det foreslåede § 117 a, stk. 2, vil det i en bekendtgørelse blive afgrænset, hvilke typer af hjælpemidler efter § 112 og hvilken mindre hjælp til indretning af bolig efter § 116, der indgår i den hjælp og støtte, som borgeren kan vælge

efter det foreslåede § 117 a, stk. 1. Af bekendtgørelsen vil det fremgå, at f.eks. udvalgte rollatorer og kørestole efter § 112 samt fjernelse af dørtrin og opsætning af gelændere efter § 116 vil indgå i den hjælp og støtte, som borgeren kan vælge efter det foreslåede § 117 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2 og 2.3.

Til nr. 3

§ 182 i serviceloven indeholder regler om regulering af forskellige beløb og takster i andre bestemmelser i serviceloven.

Det foreslås, at der som ny bestemmelse i § 182, stk. 8, indsættes en bestemmelse om, at det beløb, der er nævnt i § 117 a, stk. 1, 1. pkt., reguleres én gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2024.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Da serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. servicelovens § 196, vil de foreslåede ændringer af serviceloven heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022, som ændret ved § 41 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og § 2 i lov nr. 892 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

§ 1. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

1. I § 1, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »med den enkelte«: », jf. dog § 117 a«.

2. Efter § 117 indsættes i *kapitel 21*:

»Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom

§ 117 a. Kommunalbestyrelsen skal, når en borger med en hastigt fremadskridende sygdom anmoder herom, tilbyde hjælp og støtte efter borgerens ønske, som omfattet af §§ 83, 97, 112 og 116, uanset om betingelserne i de nævnte bestemmelser er opfyldt, jf. dog stk. 2, 2. pkt. Hjælpen og støtten efter 1. pkt. kan tildeles én gang per sygdomsforløb og kan i øvrigt have en samlet maksimal værdi af 35.000 kr. (2023-niveau). Kommunalbestyrelsen skal vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælp og støtte.

Stk. 2. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om kriterierne for vurdering af, om en borger er omfattet af personkredsen efter stk. 1. Ministeren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvilke typer af hjælp og støtte efter §§ 112 og 116 der indgår i den hjælp og støtte, som er omfattet af stk. 1.«

§ 182. ---

Stk. 2-7. ---

3. I § 182 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Det beløb, der er nævnt i § 117 a, stk. 1, 1. pkt., reguleres én gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2024.«

Stk. 8-11 bliver herefter stk. 9-12.

Stk. 8-11. ---